

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Економіко-правовий факультет

Є. Д. СТРЕЛЬЦОВА

**МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ТА
МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 081 “Право”.

Одеса

2021

УДК 341.1/8; 341.9

Рекомендовано до друку:

Вченою Радою економіко-правового факультету
(протокол № 2 від 06 вересня 2021 року)

Рецензенти:

Миколенко Олександр Іванович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного та господарського права.

Нігрєєва Олена Олександрівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри загальноправових дисциплін та міжнародного права.

Стрельцова Є.Д.

Міжнародне публічне та міжнародне приватне право: методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право / Є. Д. Стрельцова. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, ФЛП Жмай О. В., 2021. — 60 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
Зміст лекцій, плани семінарських і практичних занять, завдання для самостійної роботи.....	9
Контрольні питання з навчальної дисципліни.....	41
Список рекомендованих джерел до вивчення навчальної дисципліни	44
Інформаційні ресурси	57
Методи навчання та система контролю знань.....	58
Розподіл балів	60

Пояснювальна записка

На сучасному етапі розвитку суспільства в економічній, політичній і соціальній сферах створено умови для усебічного розвитку міжнародних відносин України, для посилення зв'язків як на рівні держав, так й на рівні фізичних і юридичних осіб, які належать до різних держав. В умовах сьогоднішніх світових реалій в сфері правового регулювання таких відносин спостерігаються взаємовплив та взаємозв'язок міжнародного публічного та міжнародного приватного права. Цей складний, багато в чому суперечливий процес стає потужним фактором правового забезпечення світового устрою в умовах глобалізації. Міжнародне право тісніше змикається з міжнародним приватним (внутрішньонаціональним) правом, сфера міжнародно-правового регулювання поширюється за рахунок об'єктів національного регулювання, причому цей процес відбувається часто шляхом спільного регулювання, де міжнародне право виступає в якості стандарту.

Мета навчальної дисципліни “Міжнародне публічне та міжнародне приватне право” полягає в наданні здобувачам освітньо-наукового рівня вищої освіти (PhD) можливості отримати системні, поглиблені *знання, навички практичної діяльності*, а також *навички ефективного проведення наукових та фахових досліджень* щодо теоретичних проблем міжнародного публічного та міжнародного приватного права, а також деяких аспектів їх співвідношення та взаємодії у глобалізаційних процесах сучасного світу.

На реалізацію цієї мети спрямовані **завдання** дисципліни, які полягають у такому:

- ознайомити студентів із загальними закономірностями виникнення та формування міжнародного публічного та міжнародного приватного права як науки, системи права, галузі права та навчальної дисципліни;

- сформувати на більш глибокому рівні уявлення про об'єкт, предмет, суб'єкт, джерела міжнародного публічного та міжнародного приватного права, виявляючи їхні спільні риси та відмінності;

- вивчити зміст, роль та взаємодію норм міжнародного публічного та міжнародного приватного права у процесі міжнародної правової інтеграції;

- сформувати уявлення про взаємодію та взаємозв'язок міжнародного публічного права та міжнародного приватного права в процесі уніфікації міжнародного права та міжнародно-правової уніфікації національного права за допомогою правових, квазі-правових, змішаних засобів;

- ознайомити з новітнім національним законодавством та міжнародними нормативними та іншими актами;

- сформувати навички аналізу міжнародно-правових джерел, національного законодавства, законодавства іноземних країн у галузі міжнародного приватного права та їхнього практичного застосування;

- ознайомити з новітніми тенденціями процесів зближення та взаємодії національних правових систем у різних сферах політичного, економічного та соціального життя;

- здійснити аналіз різних способів та механізмів розв'язання міжнародних публічно-правових та приватноправових спорів, включаючи альтернативні, а також сприяти формуванню практичних навичок їхнього застосування.

У результаті вивчення дисципліни здобувачи отримують можливість:

- опанувати нові знання та методики, спрямовані на більш ефективне регулювання міжнародних публічних і міжнародних приватних відносин;

- оцінювати різні теоретичні підходи стосовно правового регулювання міжнародних публічних і приватних відносин;

- визначити актуальні ключові проблеми в галузі сучасного міжнародного публічного і приватного права;

- оволодіти методами здійснення правового моніторингу функціонування суб'єктів права в міждержавній і міжнародній економічній діяльності;

- дізнатися про специфіку, методи та засоби розв'язання спорів в сфері міжнародного публічного та міжнародного приватного права;

- використовувати отримані правові знання для вирішення практичних

проблем в міждержавній і міжнародній економічній діяльності із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

Лекційним курсом, планом семінарських занять охоплені основні та найбільш складні питання змісту навчальної дисципліни; відповідну кількість годин відведено на самостійне опанування питань тем. Самостійна робота повинна проводитися систематично протягом семестру відповідно до програми курсу. Вивчаючи ту чи іншу тему, здобувач повинен ознайомитися із методичними вказівками до теми, конспектом лекцій, відповідним розділом рекомендованих літературних джерел та положеннями нормативно-правових актів.

У результаті вивчення дисципліни “Міжнародне публічне та міжнародне приватне право” аспірант повинен:

знати: особливості, ключові концепції і принципи правової системи, включаючи європейський та міжнародний вимір, чинні норми публічного і приватного права, основні аспекти функціонування наднаціональних і зарубіжних правових систем та їх взаємодії з національною правовою системою, нормативно-правові акти національної правової системи, а також стан їх відповідності європейським та міжнародним стандартам у сфері забезпечення і захисту прав людини;

вміти: використовувати методи збору, обробки, систематизації та узагальнення масової інформації про стан і розвиток правових процесів та явищ для обґрунтування наукових висновків та рекомендацій, аналізувати і систематизувати джерела публічного і приватного права, що складають нормативну базу дисертаційного дослідження, виявляти прогалини, суперечності та інші недоліки норм публічного і приватного права та формулювати власні пропозиції, які спрямовані на їх подолання, використовувати фахові знання для розвитку національної правової системи у відповідності до європейських та міжнародних стандартів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Вечірня форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	л	сп		л	п/с	л	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1.										
<i>Міжнародне публічне та міжнародне приватне право: взаємозв'язок та взаємодія.</i>										
Тема 1. Співвідношення та взаємодія міжнародного публічного та міжнародного приватного права. Основні правові категорії	12	2	2		8	12	2	2		8
Тема 2. Міжнародний договір як джерело міжнародного публічного та міжнародного приватного права.	12	2	2		8	12	2	2		8
Тема 3. Держава як суб'єкт міжнародного публічного та міжнародного приватного права.	12	2	2		8	12	2	2		8
Тема 4. Міжнародне публічне та міжнародне приватного права в умовах глобалізації сучасного світу.	12	2	2		8	12	2	2		8
Тема 5. Право міжнародної торгівлі та міжнародне приватне право.	12	2	2		8	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10		40	60	10	10		40

Змістовий модуль 2.

Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права у питаннях розв'язання міжнародних спорів

Тема 6. Судові засоби розв'язання міжнародних спорів в міжнародному публічному та міжнародному приватному праві. Взаємодія процесу в міжнародному суді з процесом в національному суді.	16	4	2		10	16	4	2		10
Тема 7. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного комерційного арбітражів.	14	2	2		10	14	2	2		10
Разом за змістовим модулем 2	30	6	4		20	30	6	4		20
Усього годин	90	16	14		60	90	16	14		60

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ, ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

*Змістовий модуль 1. Міжнародне публічне та міжнародне приватне право:
взаємозв'язок та взаємодія.*

Тема 1. Співвідношення та взаємодія міжнародного публічного та міжнародного приватного права. Основні правові категорії.

Лекція.

1. Сутнісні риси та проблеми визначення міжнародного права.
2. Наукові теорії щодо співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права.
3. Система міжнародного публічного та міжнародного приватного права.
4. Категорії галузь, підгалузь, інститут, норма права в міжнародному публічному та міжнародному приватному праві.

Семінарське заняття.

1. Особливості правових категорій в міжнародному публічному та міжнародному приватному праві.
2. Основоположні принципи міжнародного права та їхнє значення для міжнародного приватного права.
3. Порівняльна характеристика міжнародного публічного та міжнародного приватного права за об'єктом, предметом правового регулювання, суб'єктами, джерелами та методами регулювання.
4. Міжнародні публічно-правові відносини та внутрішнє державне право, що регулює міжнародні приватноправові спори (справа Ноттебома *Liechtenstein v. Guatemala*).

Завдання для самостійної роботи

Опрацювати питання:

1. Міжнародне право як право міжнародного співтовариства.
2. Взаємодія норм та інститутів міжнародного публічного та міжнародного

приватного права у створенні умов розвитку міжнародної співпраці в різних галузях.

3. Вивчити та проаналізувати Заключний акт наради з безпеки і співробітництва в Європі 1975 (Гельсінкський акт).

Реферати, доповіді:

1. Взаємопроникнення міжнародного публічного та міжнародного приватного права в практиці розв'язання міжнародних спорів Міжнародного суду ООН і Постійної палати міжнародного правосуддя (на прикладі справи *Serbian and Brazilian Loans*).

2. Проблеми відокремлення міжнародного публічного порядку від внутрішнього публічного порядку держави (на прикладі справи *Barcelona Traction, Light and Power Company, Limited (Belgium v. Spain)*).

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

Нормативні матеріали

1. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_569#Text

2. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text

3. Конвенція про статус апатридів 1954 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_232#Text

4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (ратифікована Законом від 17 липня 1997 р.) URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004

5. Манільська декларація про мирне вирішення міжнародних спорів 1982 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_568#Text

6. Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих- мігрантів та членів їх сімей 1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_203#Text

7. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text

8. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду 1945 р. Поточна редакція: 16.09.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
9. Конституція України від 28 червня 1996 р. Поточна редакція: від 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
10. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006. Поточна редакція: 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
11. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. Поточна редакція: 11.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>

Основна література

1. Анцелевич Г. О. Міжнародне публічне право: підручник для студентів вищ. навч. закладів Г. О. Анцелевич, О. О. Покрещук; за ред. Г. О. Анцелевича. К. : Алерта, 2005. 424 с.
2. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ : Фенікс, 2018. 762 с.
3. Буткевич В. Г. Міжнародне право: Основи теорії: підручник для студентів вищ. навч. закладів / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній; за ред. В. Г. Буткевича. К. : Либідь, 2002. 605 с.
4. Гердеген М. Міжнародне право / Гердеген М. Перек. з нім. 9-го вид., перероб. і доп. К. : К.І.С., 2011. 516 с.
5. Міжнародне право. Основні галузі : підруч. / В. Г. Буткевич та ін. К. : Либідь, 2004. 816 с.
6. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник/ за ред..А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2012. 376 с.
7. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / Антипенко В. Ф. та ін. Київ : НАУ, 2012. Т. 1. 420 с.
8. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / Антипенко В. Ф. та ін. Київ : НАУ, 2012. Т. 2. 348 с.

9. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / В. В. Мицик та ін. Харків : Право, 2020. Т.1. Основи теорії. 416 с.
10. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник. Харків : Право. Т. 2. Основні галузі. 2018. 624 с.
11. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.
12. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя проф. М.В. Буроменського : моногр. / авт.кол.; за ред. В.М. Репецького та В.В. Гутника. Львів; Одеса : Фенікс, 2017. 564 с.

Додаткова література

1. Буроменський М. В. Імплементация норм міжнародного права у конституційний правопорядок України. *Правова система України: історія, стан та перспективи*: у 5 т. / за заг. ред. М. В. Ціка, О. В. Петришина. Харків : Право, 2008. Т. 2. С. 59–76.
2. Буткевич О. В. Міжнародне право ХХІ ст.: утвердження концепції «живого права». *Альманах міжнародного права*. 2010. Вип. 2. С. 37–47. .
3. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України: монографія / Акуленко В.І., Андреасян Г.А., Білорицький Г.О. та ін.; за ред. В. Н. Денисова. Київ: Юстиніан, 2006. 672 с.
4. Глобалізаційні процеси в сучасному світі: навчально-методичні матеріали / Р. В. Войтович, М.Т. Солоха К. : НАДУ, 2013. 52 с.
5. Кисіль В. І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації. 2-е доповн. та переробл.вид. Київ, 2005. 480 с.
6. Кох Х., Магнус У., Винклер фон Моренфельс П. Международное частное право и сравнительное правоведение / Пер. с нем. д-ра юр. наук Ю.М.Юмашева. М.: Междунар. отношения, 2001.
7. Мережко О.О. Проблеми теорії міжнародного публічного та приватного права. К.: Юстиніан, 2010. 320 с.
8. Мережко А.А. Психологическая теория международного права (публічного и частного). Одесса: Феникс, 2012. 244 с.

9. Оніщенко Н. Співвідношення внутрішньодержавного та міжнародного права: наукові реалії сьогодення. *Вісник Національної академії правових наук України*, 2015, № 1(80). С. 29–36.
10. Стрельцова Є. Д. Уніфікація міжнародного права та її вплив на національне законодавство: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 522 с.
11. Стрельцова Є. Д. Міжнародна уніфікація права: загальний огляд. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2017. № 13. С. 22 – 28.
12. Стрельцова Є. Д. Фрагментація як епістемологічний чинник дослідження процесів уніфікації міжнародного публічного права. Вплив концепції фрагментації на методологію дослідження уніфікації міжнародного публічного права. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. Том 2, № 30. С. 106 -109.
13. Стрельцова Є. Д. Міжнародні організаційно-правові механізми впливу на уніфікацію внутрішньодержавного права. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. № 4. С. 147 – 152.
14. Стрельцова Є. Д. М'яке міжнародне право як інструмент міжнародно-правової уніфікації. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2018. № 6 (34). С. 223-226.
15. Стрельцова Є. Д. Міжнародно-правова уніфікація: еволюційний аспект *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 1. С. 110 – 115.
16. Стрельцова Є. Д., Стрельцов Є. Л., Сотула О. С. Безпека життя людини: Україна та Європа (порівняльно-правове дослідження). *Деліктологія: монографія*. Під заг. ред. І. М. Копотуна, С. В. Петкова, Р. Polian. Куновіце: Академія ГУСПОЛ, 2021. Т. 3. 332 с. С.36-50. (Чехія).
17. Фединяк Г. Міжнародне приватне право України: деякі актуальні теоретичні та практичні аспекти розвитку. *Право України*. 2002. №11. С.141-143.

18. Щокін Ю. В. Міжнародно-правовий звичай: проблеми теорії та практики: монографія /Ю. В. Щокін. Х.: Право, 2012. 456 с.
19. *Belgium v. Spain (Barcelona Traction, Light and Power Company, Limited case)*. New Application: 1962. Judgment of 24 July 1964. URL: <https://www.icj-cij.org/en/case/50/judgments>
20. Burke-White W. W., von Staden Andreas. Private Litigation in a Public Law Sphere: The Standard of Review in Investor-State Arbitrations. *Yale Journal of International Law*. 2010. Vol. 35:283-346. URL: https://www.academia.edu/27555946/Private_Litigation_in_a_Public_Law_Sphere_The_Standard_of_Review_in_Investor_State_Arbitrations?email_work_card=reading-history
21. Mills A. Connecting Public and Private International Law. *Linkages and Boundaries in Private and Public International Law* / ed. by V.R. Abou-Nigm, K. McCall-Smith, D. French. Oxford: Hart Publishing, 2018. P. 13–32.

Тема 2. Міжнародний договір як джерело міжнародного публічного та міжнародного приватного права.

Лекція.

1. Міжнародний договір як головне джерело та інститут міжнародного права.
2. Джерела права міжнародних договорів.
3. Роль міжнародних договорів у формуванні міжнародного приватного права.
4. Міжнародний договір як спосіб уніфікації норм міжнародного приватного права.

Семінарське заняття

1. Поняття, юридична природа та види міжнародних договорів.
2. Стадії укладення міжнародних договорів.
3. Дія міжнародних договорів.
4. Теорія трансформації міжнародно-правових норм в систему внутрішньодержавного (національного) права.

5. Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права Європейського Союзу та Ради Європи.

Завдання для самостійної роботи

Опрацювати питання:

1. Право міжнародних договорів.
2. Виконання міжнародних договорів.
3. Національні закони про міжнародні договори.
4. Кодекс Бустаманте. Багатосторонні і двосторонні договори про надання правової допомоги у цивільних, сімейних і кримінальних справах.

Реферати, доповіді:

1. Роль міжнародних організацій у формуванні міжнародного приватного права.
2. Роль і значення універсальних міжнародних договорів в галузі міжнародного приватного права.
3. Місце регіональних договорів в розвитку міжнародного приватного права.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

Нормативні матеріали

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text
2. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text
3. Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
5. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185#Text
6. Конституція України від 28 червня 1996 р. Поточна редакція: від 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

7. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006. Поточна редакція: 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
8. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. Поточна редакція: 11.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>

Основна література

1. Анцелевич Г. О. Міжнародне публічне право: підручник для студентів вищ. навч. закладів/Г. О. Анцелевич, О. О. Покрещук; за ред. Г. О. Анцелевича. К. : Алерта, 2005.
2. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ : Фенікс, 2018. 762 с.
3. Буткевич В. Г. Міжнародне право: Основи теорії: підручник для студентів вищ. навч. закладів / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній; за ред. В. Г. Буткевича. К. : Либідь, 2002. 605 с.
4. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник/ за ред. А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2012. 376 с.
5. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред. А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
6. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник. Харків : Право. Т. 2. Основні галузі. 2018. 624 с.
7. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя проф. М.В. Буроменського: моногр. / авт.кол.; за ред. В.М. Репецького та В.В. Гутника. Львів. Одеса : Фенікс, 2017. 564 с.

Додаткова література

1. Базедов Ю. Унифікація міжнародного частного права в Європейському союзе. *Міжнародне публічне і частне право*. 2003. №3. С.3-12.
2. Білоус О. Ю. Конвенції Міжнародної організації праці як джерела трудового права України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05/ Нац. ун-т «Одеська юридична академія».Одеса, 2017. 19 с.

3. Буроменський М. В. Імплементация норм міжнародного права у конституційний правопорядок України. *Правова система України: історія, стан та перспективи*: у 5 т. /за заг. ред. М. В. Ціка, О. В. Петришина. Харків : Право, 2008. Т. 2. С. 59–76.
4. Буткевич О. В. Міжнародне право ХХІ ст.: утвердження концепції «живого права». *Альманах міжнародного права*. 2010. Вип. 2. С. 37–47.
5. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України: монографія / Акуленко В.І., Андреасян Г.А., Білоричський Г.О. та ін.; за ред. В. Н. Денисова. Київ: Юстиніан, 2006. 672 с.
6. Гавердовский А. С. Имплементация норм международного права. К.: «Вища школа», 1980. 320 с.
7. Мережко А.А. Наука международного частного права: история и современность. К.: Таксон, 2006. 356 с.
8. Мережко О.О. Проблеми теорії міжнародного публічного та приватного права. К.: Юстиніан, 2010. 320 с.
9. Оніщенко Н. Співвідношення внутрішньодержавного та міжнародного права: наукові реалії сьогодення. *Вісник Національної академії правових наук України*, 2015, № 1(80). С. 29–36.
10. Стрельцова Є. Д. Уніфікація міжнародного права та її вплив на національне законодавство: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 522 с.
11. Стрельцова Є. Д. Міжнародні організаційно-правові механізми впливу на уніфікацію внутрішньодержавного права. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. № 4. С. 147 – 152.
12. Стрельцова Є. Д. Міжнародно-правова уніфікація: еволюційний аспект *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 1. С. 110 – 115.
13. Стрельцова Є. Д. Деякі аспекти деформалізації механізмів міжнародно-правової уніфікації. *Сучасне право в епоху соціальних змін*: матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції. Національний авіаційний

університет, Київ, 26 лютого 2021 р. Том 1. Тернопіль: Вектор, 2021. С. 355 – 357.

Тема 3. Держава як суб'єкт міжнародного публічного та міжнародного приватного права.

Лекція.

1. Держава як основний суб'єкт міжнародного публічного права. Єдність трьох елементів: політична влада, територія та населення.
2. Відносини між державою та іншими державами і міжнародними організаціями (укладення міжнародних договорів про надання та отримання займів; організація співробітництва у конкретних сферах тощо).
3. Специфіка держави як суб'єкта МПрП.
4. Теорії абсолютного та функціонального імунітету.
5. Особливості процесуального становища персоналу дипломатичних, консульських та інших офіційних представництв іноземних держав, а також співробітників міжнародних організацій в цивільному судочинстві.

Семінарське заняття.

1. Держава як учасник різноманітних відносин у зовнішній сфері.
2. Майнові та немайнові відносини між державою та іноземними юридичними та фізичними особами (придбання земельних ділянок задля розширення території посольства; здача в концесію ділянок надр; замовлення робіт, послуг, товарів тощо).
3. Юрисдикційні імунітети держави і його власності.
4. Міжнародні договори про імунітет держав: Європейська конвенція РЄ 1972 року про імунітет держав. Нью-Йоркська конвенція ООН 2005 року про юрисдикційні імунітети держав та їх власності.

Завдання для самостійної роботи.

Опрацювати питання:

1. Держава як суб'єкт майнових відносин з іноземним елементом.
2. Імунітет як один з визначальних інститутів МПрП щодо правового статусу держави в приватноправових відносинах міжнародного характеру.

3. Правовий режим приватноправових операцій, що здійснюються державою.
4. Особливості процесуального становища іноземної держави в цивільному судочинстві.
5. Значення Віденської конвенції 1961 року про дипломатичні зносини та Віденської конвенції 1963 року про консульські зносини.

Реферати, доповіді:

1. Правовий статус торговельних представництв держави за кордоном.
2. Держава як суб'єкт міжнародного захисту культурних цінностей.
3. Судовий імунітет іноземної держави.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

Нормативні матеріали

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text
2. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text
3. Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
4. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185#Text
5. Европейская конвенция об иммунитете государств 1972 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_060#Text
6. Конвенція про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 2007 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2007:339:FULL&from=EN>
7. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e50#Text
8. Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами 1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060#Text

9. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006. Поточна редакція: 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>

10. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. Поточна редакція: 11.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>

Основна література

1. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ : Фенікс, 2018. 762 с.
2. Богуславский М.М. Международное частное право. Учебник. М.:Норма, 2013. 688 с.
3. Буткевич В. Г. Міжнародне право: Основи теорії: підручник для студентів вищ. навч. закладів / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній; за ред. В. Г. Буткевича. К. : Либідь, 2002. 605 с.
4. Гердеген М. Міжнародне право / Гердеген М. Перек. з нім. 9-го вид., перероб. і доп. К. : К.І.С., 2011. 516 с.
5. Міжнародне право. Основні галузі : підруч. / В. Г. Буткевич та ін. К. : Либідь, 2004. 816 с.
6. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону України/ за ред.. проф..Довгерта А. Х.: Одісей, 2008. 352 с.
7. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник/ за ред..А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2012. 376 с.
8. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред.А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
9. Міжнародне публічне право : підручних у 2 т. / В. В. Мицик та ін. Харків : Право, 2020. Т.1. Основи теорії. 416 с.
10. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник. Харків : Право. Т. 2. Основні галузі. 2018. 624 с.

11. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя проф. М.В. Буроменського : моногр. / авт.кол.; за ред. В.М. Репецького та В.В. Гутника. Львів; Одеса : Фенікс, 2017. 564 с.

Додаткова література

1. Борщевська О. Судовий імунітет держави в розгляді приватноправових спорів за участю іноземних осіб. *Господарське право і процес*. 2021. № 3. С. 77 – 82.
2. Ведькал В. А., Гадірлі Т. А. Імунітет держави, його види та концепції реалізації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 9. С. 296 – 298.
3. Глобалізаційні процеси в сучасному світі: навчально-методичні матеріали / Р. В. Войтович, М.Т. Солоха К. : НАДУ, 2013.
4. Мережко О.О. Проблеми теорії міжнародного публічного та приватного права. К.: Юстиніан, 2010. 320 с.
5. Мережко А.А. Психологическая теория международного права (публічного и частного). Одесса: Фенікс, 2012. 244 с.
6. Стрельцова Є. Д. Уніфікація міжнародного права та її вплив на національне законодавство: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 522 с.
7. Стрельцова Є. Д. Міжнародна уніфікація права: загальний огляд. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2017. № 13. С. 22 – 28.
8. Стрельцова Є. Д. Міжнародні організаційно-правові механізми впливу на уніфікацію внутрішньодержавного права. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. № 4. С. 147 – 152.
9. Стрельцова Є. Д. Деякі аспекти деформалізації механізмів міжнародно-правової уніфікації. *Сучасне право в епоху соціальних змін: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції*. Національний авіаційний університет, Київ, 26 лютого 2021 р. Том 1. Тернопіль: Вектор, 2021. С. 355 – 357.

10. Barkin J.S. (2013) Introduction: The State and International Organizations. In: *International Organization*. Palgrave Macmillan, New York. https://doi.org/10.1057/9781137356734_1
11. Changing Actors in International Law /Edited by Karen N. Scott, Kathleen Claussen, Charles-Emmanuel Côté, and Atsuko Kanehara. Brill Nijhoff, 2020. 444 p.

Тема 4. Міжнародне публічне та міжнародне приватне право в умовах глобалізації сучасного світу.

Лекція.

1. Фактори об'єктивної реальності, що впливають на розвиток міжнародного публічного та міжнародного приватного права.
2. Транснаціональне та наднаціональне право.
3. Розвиток нових галузей, інститутів міжнародного публічного та міжнародного приватного права.
4. Взаємодія міжнародного публічного та міжнародного приватного права у сфері регулювання відносин, пов'язаних з діяльністю ТНК.
5. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права в сфері правового регулювання та саморегулювання інформаційних відносин.
6. Поняття міжнародного інвестиційного права.

Семінарське заняття:

1. Транснаціональні корпорації (ТНК) як об'єктивна реальність в сучасному глобальному світі, як особлива група господарюючих суб'єктів на міжнародному рівні.
2. Поняття та особливості міжнародного інформаційного права.
3. Взаємопроникнення міжнародного публічного і міжнародного приватного права в сфері екології.
4. Міжнародне публічне, міжнародне приватне та міжнародне економічне право: проблеми співвідношення, взаємодії та взаємовпливу.

Завдання для самостійної роботи.

Опрацювати питання:

1. Особливості розвитку міжнародного публічного та міжнародного приватного права в умовах глобалізації.
2. Міжнародне право та інші системи та галузі права.
3. Співвідношення та взаємодія міжнародного інформаційного права з міжнародним правом захисту прав людини (право на захист персональних даних, право на доступ в Інтернет тощо).
4. Взаємопроникнення міжнародного публічного і міжнародного приватного права в сфері інтелектуальної власності.

Реферати, доповіді

1. Міжнародне приватне право в кіберпросторі.
2. Міжнародне інвестиційне право: публічно-правові та приватноправові аспекти.
3. Lex informatica: поняття та джерела.

Нормативні матеріали, спеціальна література, судова практика:

Нормативні матеріали

1. Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1994 р.: Додаток до Угоди про утворення СОТ) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_264#Text
2. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про використання електронних повідомлень в міжнародних договорах 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e71#Text
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (ратифікована Законом від 17 липня 1997 р.) URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
5. Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами 1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060#Text

6. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
8. Сеульська конвенція 1985 р. про заснування багатостороннього агентства з гарантій. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_268#Text
9. Угода про заснування Світової організації торгівлі 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060#Text
10. Конституція України від 28 червня 1996 р. Поточна редакція: від 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
11. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006. Поточна редакція: 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
12. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. Поточна редакція: 11.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
13. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005. Поточна редакція: 01.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Основна література

1. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ: Фенікс, 2018. 762 с.
2. Буткевич В. Г. Міжнародне право: Основи теорії: підручник для студентів вищ. навч. закладів / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній; за ред. В. Г. Буткевича. К. : Либідь, 2002. 605 с.
3. Лунц Л.А. Курс международного частного права: В 3 томах. М.: Спарк, 2002. 1007 с.
4. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону України/ за ред. проф. Довгерта А. Х.: Одісей, 2008. 352 с.
5. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник/ за ред. А.С. Довгерта і В.І. Кисіля. К.: Алерта, 2012. 376 с.

6. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
7. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / Антипенко В. Ф. та ін. Київ : НАУ, 2012. Т. 1. 420 с.
8. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / Антипенко В. Ф. та ін. Київ : НАУ, 2012. Т. 2. 348 с.
9. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / В. В. Мицик та ін. Харків : Право, 2020. Т.1. Основи теорії. 416 с.
10. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник. Харків:Право.Т. 2. Основні галузі. 2018. 624 с.

Додаткова література

1. Бабін Б. В. Програмне регулювання у сучасному міжнародному праві: еволюція, форми та механізми реалізації : монографія. / за заг. ред. проф. М. О. Баймуратова. Одеса : Фенікс, 2012. С. 245–328. 454 с.
2. Буткевич О. В. Міжнародне право ХХІ ст.: утвердження концепції «живого права». *Альманах міжнародного права*. 2010. Вип. 2. С. 37–47.
3. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України: монографія / Акуленко В.І., Андреасян Г.А., Білорицький Г.О. та ін.; за ред. В. Н. Денисова. Київ: Юстиніан, 2006. 672 с.
4. Глобалізаційні процеси в сучасному світі: навчально-методичні матеріали / Р. В. Войтович, М.Т. Солоха К. : НАДУ, 2013. 52 с.
5. Грушко П. Міжнародно-правове регулювання електронної комерції та електронного обміну даними. *Український часопис міжнародного права*. 2002. №1. С.45-47.
6. Давидова І. В. Правочини та їх недійсність в інформаційному суспільстві: теорія і практика: монографія. Одеса: Юридична література, 2018. 368 с.
7. Крупа Л. В. Інвестиційне право: навч. посіб. у схемах і таблицях. Видавництво “Право”, 2021. 55 с.
8. Задорожний О. В., Пазюк А. В. Международное информационное право: учебное пособие. Том 1. Одесса: Феникс, 2013. 854 с.

9. Кісілевич-Чорнойван О. М. Міжнародне інформаційне право: навч. посіб. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 160 с.
10. Пазюк А. В. Міжнародне інформаційне право: теорія і практика: монографія / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин. Дніпропетровськ.: «Середняк Т. К.», 2015. 447 с.
11. Стрельцова Є. Д. Уніфікація міжнародного права та її вплив на національне законодавство: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 522 с.
12. Стрельцова Є. Д. Уніфікація як закономірна тенденція розвитку міжнародного приватного права: загальний огляд. *Вісник Академії адвокатури України*. 2015. Том 12, № 2(33). С. 26-33.
13. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя проф. М.В. Буроменського : моногр. / авт.кол.; за ред. В.М. Репецького та В.В. Гутника. Львів; Одеса : Фенікс, 2017. 564 с.
14. Morris P.S. From Territorial to Universal – the Extraterritoriality of Trademark Law and the Privatizing of International Law. *Cardozo arts & entertainment law journal*. 2019. Vol. 37, Issue 1. P. 33–85.
15. Morgera E., Gillies L. Realizing the Objectives of Public International Environmental Law Through Private Contracts: the Need for a Dialogue with Private International Law Scholars. *Linkages and boundaries in private and public international law* / ed. by V.R.Abou-Nigm, K.McCall-Smith, D.French. Oxford: Hart Publishing, 2018. P. 175–198.
16. Patrick M. The Role of Precedent in the Development of International Investment Law. *ICSID Review - Foreign Investment Law Journal*. 2018. Volume 33. Issue 1. Pages 280–301. URL: <https://doi.org/10.1093/icsidreview/six027>

Тема 5. Право міжнародної торгівлі та міжнародне приватне право.

Лекція.

1. Право міжнародної торгівлі та міжнародне торговельне право: співвідношення понять.
2. Джерела права міжнародної торгівлі.
3. Концепція *Lex mercatoria*.
4. Роль міжнародних організацій в регулюванні міжнародної торгівлі. ООН: її органи і спеціалізовані установи.
5. Поняття договору міжнародної купівлі-продажу товарів: доктрина і практика.
6. Колізійно-правове та матеріально-правове регулювання договорів міжнародної купівлі-продажу товарів.
7. Міжнародно-правові джерела та засоби регулювання торговельних відносин: міжнародні договори; міжнародні звичаї; документи міжнародних організацій та конференцій; міжнародні економічні санкції.

Семінарське заняття

1. Поняття міжнародної купівлі-продажу товарів та права міжнародної торгівлі.
2. Порядок укладення зовнішньоторговельного контракту.
3. Комплексний характер правового регулювання сучасних зовнішньоторговельних відносин.
4. Національне законодавство, що регулює відносини в сфері права міжнародної торгівлі: закони; інші нормативні акти; судові та арбітражні прецеденти; іноземне право та проблеми його застосування.
5. Базисні умови поставки. Міжнародні торговельні правила. Інкотермс 2020.

Завдання для самостійної роботи.

Опрацювати питання:

1. Міжнародні установи з уніфікації права міжнародної торгівлі.
2. Основні принципи і правила ГАТТ/ СОР.
3. Принципи міжнародних комерційних контрактів УНІДРУА в ред. 2016 р.
4. Гаазька принципи вибору права в міжнародних комерційних контрактах 2015.

5. Типові закони ЮНСИТРАЛ в галузі електронної торгівлі.

Реферати, доповіді

1. Принципи, визначення та типові норми європейського приватного права.
2. Уніфікація права щодо договірних зобов'язань у ЄС.
3. Типові контракти і загальні умови поставок товарів в міжнародному обороті.

Нормативні матеріали, спеціальна література, судова практика:

Нормативні матеріали

1. Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1994 р.: Додаток до Угоди про утворення СОТ) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_264#Text
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про використання електронних повідомлень в міжнародних договорах 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e71#Text
4. Конвенція ООН про морські перевезення вантажів, 1978 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_391
5. Конвенция об исковой давности в международной купле-продаже товаров 1974 г. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/limit_conv_r_ebook.pdf
6. Конвенция Организации Объединенных Наций об использовании электронных сообщений в международных договорах 2005 г. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/medidocuments/uncitral/ru/06-57454_ebook.pdf
7. Принципи про вибір права в міжнародних комерційних контрактах 2015 р. URL: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=135>
8. Типовой закон ЮНСИТРАЛ об электронных передаваемых записях 2017 г. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/mletr_ebook_r.pdf

9. Типовой закон ЮНСИТРАЛ об электронных подписях и Руководство по принятию 2001 г. . URL: <https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/ml-elecsig-r.pdf>
10. Типовой закон ЮНСИТРАЛ об электронной торговле и Руководство по принятию 1996 год с дополнительной статьей 5 *бис*, принятой в 1998 году. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral /ru/v1504119_ebook.pdf
11. Угода про заснування Світової організації торгівлі 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060#Text
12. Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23.05.1995 р. Поточна редакція: 23.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/ laws/show/176/95-вр#Text>
13. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. Поточна редакція: 01.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
14. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005. Поточна редакція: 01.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Основна література

1. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ : Фенікс, 2018. 762 с.
2. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
3. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / В. В. Мицик та ін. Харків : Право, 2020. Т.1. Основи теорії. 416 с.
4. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник. Харків : Право. Т. 2. Основні галузі. 2018. 624 с.
5. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.

Додаткова література

1. Базедов Ю. Унификация международного частного права в Европейском союзе. *Международное публичное и частное право*. 2003. №3. С.3-12.
2. Ван Ден Боше П., Бекетов С. Вступ до права Світової організації торгівлі. К.: Ін Юре, 2011. 100 с.
3. Грушко П. Міжнародно-правове регулювання електронної комерції та електронного обміну даними. *Український часопис міжнародного права*. 2002. №1. С.45-47.
4. Мережко А. А. Транснаціональне торговельне право (lex mercatoria) : монографія. К. : Таксон, 2002. 464 с.
5. Стрельцова Є. Д. Уніфікація міжнародного права та її вплив на національне законодавство: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 522 с.
6. Стрельцова Є. Д. Щодо спроб міжнародно-правової уніфікації окремих інститутів морського права. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Юриспруденція. 2014. Том 2, вип. 11. С.160-163.
7. Стрельцова Є. Д. Уніфікація як закономірна тенденція розвитку міжнародного приватного права: загальний огляд. *Вісник Академії адвокатури України*. 2015. Том 12, № 2(33). С. 26-33.
8. Стрельцова Є. Д. Міжнародно-правова уніфікація: еволюційний аспект *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 1. С. 110 – 115.
9. Carr I., Stone P. *International Trade Law*. Routledge, 2017. 854 p.
10. DiMatteo L.A. *International Contracting: Law and Practice*. Wolters Kluwer, 2016. – 654 p.
11. Fox W.F. *International Commercial Agreements and Electronic Commerce*. Wolters Kluwer, 2018. – 464 p.

Змістовий модуль 2. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права у питаннях розв'язання міжнародних спорів

Тема 6. Судові засоби розв'язання міжнародних спорів в міжнародному публічному та міжнародному приватному праві. Взаємодія процесу в міжнародному суді з процесом в національному суді.

Лекція.

1. Система мирних засобів вирішення міжнародних спорів.
2. Дипломатичні(політичні)засоби вирішення спорів: переговори, обслідування, добрі послуги, посередництво, примирення.
3. Правові (судові) засоби вирішення спорів: арбітраж та судовий порядок розгляду.
4. Вирішення спорів в рамках міжнародних організацій.
5. Судовий спосіб розв'язання міжнародних приватноправових спорів.
6. Розгляд справ за участю приватних осіб у європейських судах (ЄСПЛ та ЄСС) як новий рівень взаємодії міжнародної та національної правових систем.

Семінарське заняття.

1. Поняття та види міжнародних спорів.
2. Універсальні судові засоби: 1) універсальні (Міжнародний Суд, Міжнародний трибунал з морського права, Міжнародний кримінальний суд, Орган з розв'язання спорів в системі ВТО); 2) регіональні (Суд ЄС), Суд справедливості Африканського союзу, Європейський Суд з прав людини, Американський суд з прав людини, Арабський суд з прав людини.
3. Поняття міжнародного цивільного процесу.
4. Поняття конфлікту юрисдикцій та способи його розв'язання.
5. Взаємодія національних цивільних процесів (проблема паралельних процесів).

Завдання для самостійної роботи.

Опрацювати питання

1. Міжнародно-правова доктрина про норми міжнародного цивільного процесу.
2. Судове провадження щодо розв'язання справ за участю іноземних (міжнародних) осіб.
3. Спеціалізація судових проваджень.
4. Міжнародні судові процедури.
5. Суб'єкти в міжнародному цивільному процесі.

Реферати, доповіді

1. Питання міжнародного цивільного процесу в національних процедурах.
2. Питання міжнародної підсудності в міжнародних договорах.
3. Взаємопов'язані процедури в міжнародному цивільному процесі.

Нормативні матеріали, спеціальна література, судова практика:

Нормативні матеріали

1. Европейская конвенция об иммунитете государств 1972 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_060#Text
2. Конвенція з питань цивільного процесу 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_083#Text
3. Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або торгівельних справах 2019 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/806e290e-bbd8-413d-b15e-8e3e1bf1496d.pdf>
4. Конвенція про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 2007 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2007:339:FULL&from=EN>
5. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e50#Text
6. Конвенція про угоди про вибір суду 2005 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/510bc238-7318-47ed-9ed5-e0972510d98b.pdf>
7. Манільська декларація про мирне вирішення міжнародних спорів 1982 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_568#Text

8. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076#Text
9. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006. Поточна редакція: 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
10. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004. Дата оновлення: 01.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Основна література

1. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ : Фенікс, 2018. 762 с.
2. Гринчак І. В. Арбітражне врегулювання міжнародних спорів: монографія. Видавництво “Право”, 2020. 226 с.
3. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред. А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
4. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / В. В. Мицик та ін. Харків : Право, 2020. Т.1. Основи теорії. 416 с.
5. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник. Харків : Право. Т. 2. Основні галузі. 2018. 624 с.
6. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.
7. Цірат Г.А. Міжнародний цивільний процес: сучасний стан та перспективиміжнародно-правової уніфікації: монографія. – Х.: Вид авництво Іванченко І.С., 2013. 482 с.

Додаткова література

1. Ізарова І. О. Теоретичні засади цивільного процесу Європейського Союзу: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2015. 335 с.
2. Комаров В.В. Цивільний процес у глобальному контексті. Право України. 2011. № 10. С. 20-29

3. Кононенко В.П.Вирішення територіальних спорів Міжнародним Судом ООН: теорія і практика : монографія / В. П. Кононенко. – Київ-Одеса : Фенікс, 2018. – 438 с.
4. Попко В.В. Уніфікація норм міжнародного приватного права в рамках Гаазької конференції: монографія. К., 2007. 110 с.
5. Стрельцова Є. Д. Уніфікація як закономірна тенденція розвитку міжнародного приватного права: загальний огляд. *Вісник Академії адвокатури України*. 2015. Том 12, № 2(33). С. 26-33.
6. Стрельцова Є. Д. Міжнародні організаційно-правові механізми впливу на уніфікацію внутрішньодержавного права. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. № 4. С. 147 – 152.
7. Стрельцова Є. Д. Міжнародно-правова уніфікація: еволюційний аспект *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 1. С. 110 – 115.
8. Фурса С.Я.Міжнародний цивільний процес України: Навчальний посібник.Практикум. К.: КНТ, 2010.340 с.
9. Черняк Ю.В. Інститут підсудності в міжнародному приватному праві країн Європейського Союзу та України: Монографія. К.: Прецедент,2008. 180 с.
10. Arroyo D.P.F., Mbengue M.M. Public and Private International Law in International Courts and Tribunals: Evidence of an Inescapable Interaction. *Columbia journal of transnational law*. 2018. Vol. 56. N 4. P. 797–854.
11. *Belgium v. Spain (Barcelona Traction, Light and Power Company, Limited case)*. New Application: 1962. Judgment of 24 July 1964. URL: <https://www.icj-cij.org/en/case/50/judgments>
12. Burke-White W. W., von Staden Andreas. Private Litigation in a Public Law Sphere: The Standard of Review in Investor-State Arbitrations. *Yale Journal of International Law*. 2010. Vol. 35:283-346.URL:https://www.academia.edu/27555946/Private_Litigation_in_a_Public_Law_Sphere_The_Standard_of_Review_in_Investor_State_Arbitrations?email_work_card=reading-history

Тема 7. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного комерційного арбітражів

Лекція.

1. Відмежування міжнародного публічного арбітражу від інших мирних засобів вирішення міжнародних спорів: процедури встановлення фактів та примирення.
2. Види міжнародного публічного арбітражу: інституційний та ad hoc; загальний, спеціальний та спеціалізований арбітраж.
3. Міжнародні конвенції у сфері міжнародного публічного арбітражу.
4. Поняття та види міжнародного комерційного арбітражу.
5. Міжнародний комерційний арбітраж в кіберпросторі (он-лайн арбитражні процедури).
6. Гібридні форми розв'язання міжнародних спорів як взаємодія міжнародного публічного та міжнародного приватного права.

Семінарське заняття.

1. Поняття та основні характеристики міжнародного публічного арбітражу.
2. Види міжнародного публічного арбітражу.
3. Міжнародні конвенції у сфері міжнародного публічного арбітражу.
4. Правове регулювання порядку формування та функціонування міжнародного комерційного арбітражу.
5. Арбітражна угода як умова арбітражного вирішення спорів.
6. Загальні і відмінні риси третейського розгляду в міжнародному публічному і комерційному арбітражах: арбітражна угода; предмет спору; формування складу арбітражу; правила процедури та видатки; апеляція та виконання арбітражних рішень.
7. Гібридні форми розв'язання міжнародних спорів.

Самостійна робота

Опрацювання питань:

1. Відмежування міжнародного публічного арбітражу від постійних міжнародних судових установ.

2. Компетенція загальних арбітражів (спори з політичною складовою: щодо кордону, території, дипломатичних відносин). Компетенція спеціального арбітражу (спори у спеціальних і технічних сферах відносин між державами). Компетенція спеціалізованих арбітражів (вузька направленість співробітництва держав: угоди про повітряне сполучення, захист інвестицій, торговельна та економічна сфери).
3. Кодекс арбітражної процедури 1875 року, прийнятий Інститутом міжнародного права. Загальний акт про мирне вирішення міжнародних спорів від 28 вересня 1928 року. Правила арбітражного процесу 1958 року, прийняті Генеральною Асамблеєю ООН.
4. Процедура розгляду справи в міжнародному комерційному арбітражі.
5. Визнання і виконання іноземних арбітражних рішень. Роль державного суду в перегляді арбітражного рішення (скасування) та забезпеченні виконання іноземного арбітражного рішення.
6. Вашингтонська Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами 1965 р.: загальна характеристика.

Реферати, доповіді

1. Конвенція ООН з морського права 1982 р.: щодо врегулювання спорів між державами мирними засобами.
2. Система Міжнародного Центру з врегулювання Інвестиційних Спорів (ICSID).

Нормативні матеріали, спеціальна література, судова практика:

Нормативні матеріали

1. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_569#Text
2. Европейская конвенция об иммунитете государств 1972 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_060#Text
3. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_069#Text

4. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070#Text
5. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e50#Text
6. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070#Text
7. Конвенція ООН о международных мировых соглашениях, достигнутых вследствие медиации, 2018 г. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/mediation_convention_r_0.pdf
8. Конвенция ООН о прозрачности в контексте арбитражных разбирательств между инвесторами и государствами на основе международных договоров 2014 г. URL: <https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/transparency-convention-r.pdf>
9. Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами 1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060#Text
10. Манільська декларація про мирне вирішення міжнародних спорів 1982 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_568#Text
11. Сеульська конвенція 1985 р. про заснування багатостороннього агентства з гарантій. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_268#Text
12. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду 1945 р.
Поточна редакція: 16.09.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
13. Технические комментарии ЮНСИТРАЛ по урегулированию споров в режиме онлайн 2016 г. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/17-00384_r_ebook_technical_notes_on_odr.pdf
14. Типовой закон ЮНСИТРАЛ о международном торговом арбитраже 1985 год, с изменениями, принятыми в 2006 году. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/07-87000_ebook.pdf

15. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076#Text
16. Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23.05.1995 р. Поточна редакція: 23.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр#Text>
17. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006. Поточна редакція: 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
18. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. Поточна редакція: 11.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
19. Про міжнародний комерційний арбітраж : Закон України від 24 лютого 1994 р. Поточна редакція: 01.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
20. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005. Поточна редакція: 01.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
21. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004. Дата оновлення: 01.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Основна література

1. Анцелевич Г. О. Міжнародне публічне право: підручник для студентів вищ. навч. закладів/Г. О. Анцелевич, О. О. Покрещук; за ред. Г. О. Анцелевича. К. : Алерта, 2005.
2. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ : Фенікс, 2018. 762 с.
3. Лунц Л.А. Курс международного частного права: В 3 томах. М.: Спарк, 2002. 1007 с.
4. Міжнародне право. Основні галузі : підруч. / В. Г. Буткевич та ін. К. : Либідь, 2004. 816 с.

5. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред. А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
6. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / В. В. Мицик та ін. Харків : Право, 2020. Т.1. Основи теорії. 416 с.
7. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник. Харків : Право. Т. 2. Основні галузі. 2018. 624 с.
8. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.

Додаткова література

1. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя проф. М.В. Буроменського : моногр. / авт.кол.; за ред. В.М. Репецького та В.В. Гутника. Львів; Одеса : Фенікс, 2017. 564 с.
2. Боднар К. П. Особливості правової природи арбітражних механізмів міжнародного центру з врегулювання інвестиційних спорів (ІКСІД) : дис.. ... канд. юрид.наук: 12.00.11. Київ, 2016. 213 с.
3. Бурма С. К. Міжнародно-правова характеристика інституту дружнього врегулювання в Європейському суді з прав людини: дис.. ... канд. юрид.наук: 12.00.11. Одеса, 2015. 231 с.
4. Кох Х., Магнус У., Винклер фон Моренфельс П. Международное частное право и сравнительное правоведение / Пер. с нем. д-ра юр. наук Ю.М.Юмашева. М.: Междунар. отношения, 2001.
5. Стрельцова Є. Д. Уніфікація міжнародного права та її вплив на національне законодавство: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 522 с.
6. Стрельцова Є. Д. Міжнародні організаційно-правові механізми впливу на уніфікацію внутрішньодержавного права. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. № 4. С. 147 – 152.
7. Arroyo D.P.F., Mbengue M.M. Public and Private International Law in International Courts and Tribunals: Evidence of an Inescapable Interaction. *Columbia journal of transnational law*. 2018. Vol. 56. N 4. P. 797–854.

8. Burke-White W. W., von Staden Andreas. Private Litigation in a Public Law Sphere: The Standard of Review in Investor-State Arbitrations. *Yale Journal of International Law*. 2010. Vol. 35:283. URL: https://www.academia.edu/27555946/Private_Litigation_in_a_Public_Law_Sphere_The_Standard_of_Review_in_Investor_State_Arbitrations?email_work_card=reading-history
9. Patrick M. The Role of Precedent in the Development of International Investment Law. *ICSID Review - Foreign Investment Law Journal*. 2018. Volume 33. Issue 1. Pages 280–301. URL: <https://doi.org/10.1093/icsidreview/six027>

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Міжнародні міждержавні відносини, їх особливості та місце у системі міжнародних відносин.
2. Міжнародне право як особлива нормативна система: визначення, особливі риси.
3. Співвідношення міжнародного права із внутрішньодержавним правом (теорії співвідношення).
4. Імплементация норм міжнародного права.
5. Наукові теорії щодо співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права.
6. Поняття, правова природа, характерні риси та значення норм міжнародного права.
7. Міжнародний договір як основне джерело міжнародного права.
8. Міжнародний звичай, його ознаки, порядок формування та співвідношення з міжнародним договором.
9. Визначення та особливості основних принципів міжнародного права.
10. Загальна характеристика принципу суверенної рівності держав та принципу невтручання у внутрішні справи держав.
11. Поняття та основні ознаки суб'єкта міжнародного права. Види суб'єктів міжнародного права.
12. Держава як головний суб'єкт міжнародного права.
13. Міжнародні організації міжурядового характеру як суб'єкти міжнародного права.
14. Правові режими, що застосовуються до іноземних громадян, які знаходяться на території приймаючої держави.
15. Особливості міжнародно-правового статусу біженців.
16. Поняття та юридична природа міжнародного договору, його види.
17. Поняття способів мирного вирішення міжнародних спорів, їхні різновиди.
18. Застосування окремих засобів мирного вирішення міжнародних спорів.
19. Роль Ради Безпеки ООН у справі підтримання міжнародного миру

шляхом мирного вирішення міжнародних спорів.

20. Теорії щодо правової природи міжнародного приватного права та його місця в юридичній системі.
21. Наука міжнародного приватного права.
22. Особливості об'єкту та предмету міжнародного приватного права.
23. Колізії в праві.
24. Система міжнародного приватного права.
25. Особливості методів регулювання міжнародного приватного права.
26. Зміна підходів до колізійно-правового методу.
27. Уніфікація права: загальне поняття.
28. Роль міжнародних організацій у процесі уніфікації права.
29. Автономія волі сторін як основоположний принцип міжнародного приватного права.
30. Проблеми застосування іноземного права в національній юрисдикції.
31. Сучасні проблеми рекодифікації міжнародного приватного права.
32. Міжнародне приватне право Європейського Союзу: особливості та загальна характеристика.
33. Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права.
34. Міжнародний правовий звичай як джерело міжнародного приватного права.
35. Правове становище та захист прав іноземців у міжнародному приватному праві.
36. Поняття та види міжнародних юридичних осіб.
37. Проблема визначення особистого закону транснаціональних компаній.
38. Теорії стосовно імунітету держави як суб'єкта міжнародних приватних відносин.
39. Міжнародно-правове закріплення питань імунітету держави.
40. Міжнародно-правове регулювання відносин у сфері міжнародної купівлі-продажу товарів.
41. Міжнародні торговельні звичаї: поняття та загальна характеристика.

42. Джерела права міжнародної торгівлі. Історія виникнення та розвитку торговельного права. Концепція *Lex mercatoria*.
43. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права в сфері правового регулювання та саморегулювання інформаційних відносин.
44. Поняття та зміст міжнародного цивільного процесу.
45. Правові основи надання взаємної правової допомоги державами.
46. Взаємозв'язок розгляду справ в міжнародних та національних судах.
47. Міжнародно-правові основи визнання та виконання іноземних судових рішень.
48. Поняття альтернативних способів та видів розв'язання міжнародних спорів.
49. Підстави та межі втручання державних судів у діяльність міжнародного комерційного арбітражу.
50. Міжнародно-правове регулювання питань діяльності міжнародного комерційного арбітражу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ДО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Нормативні джерела

1. Міжнародні акти

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text
2. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text
3. Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
5. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185#Text
6. Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1994 р.: Додаток до Угоди про утворення СОТ) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_264#Text
7. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_569#Text
8. Европейская конвенция об иммунитете государств 1972 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_060#Text
9. Європейська конвенція про громадянство 1997 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_004
10. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_069#Text
11. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text

12. Конвенція з питань цивільного процесу 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_083#Text
13. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text
14. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про використання електронних повідомлень в міжнародних договорах 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e71#Text
15. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070#Text
16. Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або торгівельних справах 2019 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/806e290e-bbd8-413d-b15e-8e3e1bf1496d.pdf>
17. Конвенція про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 2007 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2007:339:FULL&from=EN>
18. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e50#Text
19. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070#Text
20. Конвенція про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_186#Text
21. Конвенція ООН про морські перевезення вантажів, 1978 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_391
22. Конвенція о доступе к информации, участии общественности в процессе принятия решений и доступе к правосудию по вопросам, касающимся окружающей среды [Орхусская конвенция] 1988 р. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/orhus.shtml

23. Конвенция об исковой давности в международной купле-продаже товаров 1974 г. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/limit_conv_r_ebook.pdf
24. Конвенция Организации Объединенных Наций об использовании электронных сообщений в международных договорах 2005 г. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/medidocuments/uncitral/ru/06-57454_ebook.pdf
25. Конвенция ООН о международных мировых соглашениях, достигнутых вследствие медиации, 2018 г. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/mediation_convention_r_0.pdf
26. Конвенция ООН о прозрачности в контексте арбитражных разбирательств между инвесторами и государствами на основе международных договоров 2014 г. URL: <https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/transparency-convention-r.pdf>
27. Конвенція про статус апатридів 1954 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_232#Text
28. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (ратифікована Законом від 17 липня 1997 р.) URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
29. Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами 1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060#Text
30. Конвенція про статус біженців 1954 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_011
31. Конвенція ЮНІДРУА щодо викрадених або незаконно вивезених культурних цінностей 1995 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_590#Text
32. Конвенція про угоди про вибір суду 2005 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/510bc238-7318-47ed-9ed5-e0972510d98b.pdf>

33. Манільська декларація про мирне вирішення міжнародних спорів 1982 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_568#Text
34. Міжамериканська конвенція про підтвердження та інформацію стосовно іноземного законодавства, 1979. Про приєднання України до Міжамериканської конвенції про підтвердження та інформацію стосовно іноземного законодавства: Закон України від 02.03.2021 № 1301-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1301-20#Text>
35. Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих- мігрантів та членів їх сімей 1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_203#Text
36. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
37. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
38. Принципи про вибір права в міжнародних комерційних контрактах 2015 р. URL: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=135>
39. Сеульська конвенція 1985 р. про заснування багатостороннього агентства з гарантій. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_268#Text
40. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду 1945 р. Поточна редакція: 16.09.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
41. Технические комментарии ЮНСИТРАЛ по урегулированию споров в режиме онлайн 2016 г. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/17-00384_r_ebook_technical_notes_on_odr.pdf
42. Типовой закон ЮНСИТРАЛ о международном торговом арбитраже 1985 год, с изменениями, принятыми в 2006 году. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/07-87000_ebook.pdf
43. Типовой закон ЮНСИТРАЛ об электронных передаваемых записях 2017 г. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/mletr_ebook_r.pdf

44. Типовой закон ЮНСИТРАЛ об электронных подписях и Руководство по принятию 2001 г. . URL: <https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/ml-elecsig-r.pdf>
45. Типовой закон ЮНСИТРАЛ об электронной торговле и Руководство по принятию 1996 год с дополнительной статьей 5 *бис*, принятой в 1998 году. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/ru/v1504119_ebook.pdf
46. Угода про заснування Світової організації торгівлі 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060#Text
47. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076#Text

2. Національне законодавство

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. Поточна редакція: від 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23.05.1995 р. Поточна редакція: 23.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр#Text>
3. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 8 липня 2011 р. Поточна редакція: 03.03.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
4. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006. Поточна редакція: 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
5. Про громадянство : Закон України від 18 січня 2001 р. Поточна редакція: 16.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
6. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 жовтня 2014 р. Поточна редакція: 03.07.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>

7. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. Поточна редакція: 01.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
8. Про імміграцію : Закон України від 7 червня 2001 р. Поточна редакція: 08.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2491-14#Text>
9. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. Поточна редакція: 11.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
10. Про міжнародний комерційний арбітраж : Закон України від 24 лютого 1994 р. Поточна редакція: 01.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
11. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005. Поточна редакція: 01.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
12. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22 вересня 2011 р. Поточна редакція: 26.03.21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>
13. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004. Дата оновлення: 01.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

3. Основна література

1. Анцелевич Г. О. Міжнародне публічне право: підручник для студентів вищ. навч. закладів/Г. О. Анцелевич, О. О. Покрещук; за ред. Г. О. Анцелевича. К. : Алерта, 2005. 424 с.
2. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ : Фенікс, 2018. 762 с.
3. Буткевич В. Г. Міжнародне право: Основи теорії: підручник для студентів вищ. навч. закладів / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній; за ред. В. Г. Буткевича. К. : Либідь, 2002. 605 с.
4. Гердеген М. Міжнародне право / Гердеген М. Перек. з нім. 9-го вид., перероб. і доп. К. : К.І.С., 2011. 516 с.

5. Гринчак І. В. Арбітражне врегулювання міжнародних спорів: монографія. Видавництво “Право”, 2020. 226 с.
6. Лунц Л.А. Курс международного частного права: В 3 томах. М.: Спарк, 2002. 1007 с.
7. Міжнародне право. Основні галузі : підруч. / В. Г. Буткевич та ін. К. : Либідь, 2004. 816 с.
8. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону України/ за ред.. проф..Довгерта А. Х.: Одісей, 2008. 352 с.
9. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник/ за ред..А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2012. 376 с.
10. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред.А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
11. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / Антипенко В. Ф. та ін. Київ : НАУ, 2012. Т. 1. 420 с.
12. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / Антипенко В. Ф. та ін. Київ : НАУ, 2012. Т. 2. 348 с.
13. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / В. В. Мицик та ін. Харків : Право, 2020. Т.1. Основи теорії. 416 с.
14. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник. Харків : Право. Т. 2. Основні галузі. 2018. 624 с.
15. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.
16. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя проф. М.В. Буроменського : моногр. / авт.кол.; за ред. В.М. Репецького та В.В. Гутника. Львів; Одеса : Фенікс, 2017. 564 с.
17. Тимченко Л. Д., Кононенко В. П. Міжнародне право : підручник. Київ: Знання, 2012. 631 с.
18. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Міжнародне приватне право : підручник. К.: Алерта, 2017. 504 с.

19. Цірат Г.А. Міжнародний цивільний процес: сучасний стан та перспективиміжнародно-правової уніфікації: монографія. – Х.:Вид авництво Іванченко І.С., 2013. 482 с.

4. Додаткова література

1. Бабін Б. В. Програмне регулювання у сучасному міжнародному праві: еволюція, форми та механізми реалізації : монографія. / за заг. ред. проф. М. О. Баймуратова. Одеса : Фенікс, 2012. С. 245–328. 454 с.

2. Базедов Ю. Унификация международного частного права в Европейском союзе. *Международное публичное и частное право*. 2003. №3. С.3-12.

3. Білоус О. Ю. Конвенції Міжнародної організації праці як джерела трудового права України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05/ Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса, 2017. 19 с.

4. Боднар К. П. Особливості правової природи арбітражних механізмів міжнародного центру з врегулювання інвестиційних спорів (ІКСІД) : дис.. ... канд. юрид.наук: 12.00.11. Київ, 2016. 213 с.

5. Борщевська О. Судовий імунітет держави в розгляді приватноправових спорів за участю іноземних осіб. *Господарське право і процес*. 2021. № 3. С. 77 – 82.

6. ван Ден Боше П., Бекетов С. Вступ до права Світової організації торгівлі. К.: Ін Юре, 2011. 100 с.

7. Бурма С. К. Міжнародно-правова характеристика інституту дружнього врегулювання в Європейському суді з прав людини: дис.. ... канд. юрид.наук: 12.00.11. Одеса, 2015. 231 с.

8. Буроменський М. В. Імплементация норм міжнародного права у конституційний правопорядок України. *Правова система України: історія, стан та перспективи*: у 5 т. /за заг. ред. М. В. Ціка, О. В. Петришина. Харків : Право, 2008. Т. 2. С. 59–76.

9. Буткевич О. В. Міжнародне право ХХІ ст.: утвердження концепції «живого права». *Альманах міжнародного права*. 2010. Вип. 2. С. 37–47.

10. Ведькал В. А., Гадірлі Т. А. Імунітет держави, його види та концепції реалізації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 9. С. 296 – 298.
11. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України: монографія / Акуленко В.І., Андреасян Г.А., Білоричський Г.О. та ін.; за ред. В. Н. Денисова. Київ: Юстиніан, 2006. 672 с.
12. Гавердовский А. С. Имплементация норм международного права. К.: «Вища школа», 1980. 320 с.
13. Глобалізаційні процеси в сучасному світі: навчально-методичні матеріали / Р. В. Войтович, М.Т. Солоха К. : НАДУ, 2013. 52 с.
14. Грушко П. Міжнародно-правове регулювання електронної комерції та електронного обміну даними. *Український часопис міжнародного права*. 2002. №1. С.45-47.
15. Давидова І. В. Правочини та їх недійсність в інформаційному суспільстві: теорія і практика: монографія. Одеса: Юридична література, 2018. 368 с.
16. Задорожний О. В., Пазюк А. В. Международное информационное право: учебное пособие. Том 1. Одесса: Феникс, 2013. 854 с.
17. Ізарова І. О. Теоретичні засади цивільного процесу Європейського Союзу: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2015. 335 с.
18. Канашевский В.А. Правовое положение международной организации как субъекта международного частного и гражданского права. *Правоведение*. 2003. №3. С.139-158.
19. Кисіль В. І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації. 2-е доповн. та переробл.вид. Київ, 2005. 480 с.
20. Кісілевич-Чорнойван О. М. Міжнародне інформаційне право: навч. посіб. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 160 с.
21. Комаров В.В. Цивільний процес у глобальному контексті. *Право України*. 2011. № 10. С. 20-29
22. Кононенко В.П.Вирішення територіальних спорів Міжнародним Судом ООН: теорія і практика : монографія / В. П. Кононенко. – Київ-Одеса : Фенікс, 2018. – 438 с.

23. Кох Х., Магнус У., Винклер фон Моренфельс П. Международное частное право и сравнительное правоведение / Пер. с нем. д-ра юр. наук Ю.М.Юмашева. М.: Междунар. отношения, 2001.
24. Крупа Л. В. Інвестиційне право: навч. посіб. у схемах і таблицях. Видавництво “Право”, 2021. 55 с.
25. Крутий Е.А. Роль национальных кодификаций в процессе унификации МЧП. *Международное публичное и частное право*. 2012. № 4. С. 16–19.
26. Левитин А.Б. Вопросы публичного порядка в международном частном праве. *Проблемы международного частного права*. М., 1960. С.208-229.
27. Мазаев Р. И. Актуальные вопросы применения Принципов международных коммерческих договоров и Принципов Европейского договорного права. *Международное публичное и частное право*. 2004. № 6. С. 16–19.
28. Мережко А. А. Транснациональное торговое право (lex mercatoria) : монография. К. : Таксон, 2002. 464 с.
29. Мережко А.А. Наука международного частного права: история и современность. К.: Таксон, 2006. 356 с.
30. Мережко О.О. Проблеми теорії міжнародного публічного та приватного права. К.: Юстиніан, 2010. 320 с.
31. Мережко А.А. Психологическая теория международного права (публічного и частного). Одесса: Феникс, 2012. 244 с.
32. Нігреєва О.О. «М’яке право» у міжнародній системі: до питання про зміст та функції. *Правова держава*, 2018, № 30. С.147–153.
33. Оніщенко Н. Співвідношення внутрішньодержавного та міжнародного права: наукові реалії сьогодення. *Вісник Національної академії правових наук України*, 2015, № 1(80). С. 29–36.
34. Пазюк А. В. Міжнародне інформаційне право: теорія і практика: монографія / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин. Дніпропетровськ.: «Середняк Т. К.», 2015. 447 с.

35. Седова Ж.И. Международное лицо: особенности правового регулирования специального статуса. *Арбитражная практика*. 2002. №1. С.58-59.
36. Соловяненко Н. Правовое регулирование электронной торговли и электронной подписи (международный опыт и российская практика). *Хозяйство и право*. 2003. №2. С.43-51.
37. Стрельцова Є. Д. Уніфікація міжнародного права та її вплив на національне законодавство: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 522 с.
38. Стрельцова Є. Д. Щодо спроб міжнародно-правової уніфікації окремих інститутів морського права. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Юриспруденція. 2014. Том 2, вип. 11. С.160-163.
39. Стрельцова Є. Д. Уніфікація як закономірна тенденція розвитку міжнародного приватного права: загальний огляд. *Вісник Академії адвокатури України*. 2015. Том 12, № 2(33). С. 26-33.
40. Стрельцова Є. Д. Перспективний міжнародно-правовий режим морських перевезень вантажу: причини перегляду діючих міжнародних конвенцій. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2016. № 9. С. 204 – 210.
41. Стрельцова Є. Д. Міжнародна уніфікація права: загальний огляд. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2017. № 13. С. 22 – 28.
42. Стрельцова Є. Д. Фрагментація як епістемологічний чинник дослідження процесів уніфікації міжнародного публічного права. Вплив концепції фрагментації на методологію дослідження уніфікації міжнародного публічного права. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. Том 2, № 30. С. 106 -109.
43. Стрельцова Є. Д. Міжнародні організаційно-правові механізми впливу на уніфікацію внутрішньодержавного права. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. № 4. С. 147 – 152.

44. Стрельцова Є. Д. М'яке міжнародне право як інструмент міжнародно-правової уніфікації. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2018. № 6 (34). С. 223-226.
45. Стрельцова Є. Д. Міжнародно-правова уніфікація: еволюційний аспект *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 1. С. 110 – 115.
46. Стрельцова Є. Д. Деякі аспекти деформалізації механізмів міжнародно-правової уніфікації. *Сучасне право в епоху соціальних змін: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції*. Національний авіаційний університет, Київ, 26 лютого 2021 р. Том 1. Тернопіль: Вектор, 2021. С. 355 – 357.
47. Стрельцова Є. Д., Стрельцов Є. Л., Сотула О. С. Безпека життя людини: Україна та Європа (порівняльно-правове дослідження). *Деліктологія: монографія*. Під заг. ред. І. М. Копотуна, С. В. Петкова, Р. Polian. Куновіце: Академія ГУСПОЛ, 2021. Т. 3. 332 с. С.36-50. (Чехія).
48. Фединяк Г. Міжнародне приватне право України: деякі актуальні теоретичні та практичні аспекти розвитку. *Право України*. 2002. №11. С.141-143.
49. Фурса С.Я. Міжнародний цивільний процес України: Навчальний посібник. Практикум. К.: КНТ, 2010. 340 с.
50. Черняк Ю.В. Інститут підсудності в міжнародному приватному праві країн Європейського Союзу та України: Монографія. К.: Прецедент, 2008. 180 с.
51. Щокін Ю. В. Міжнародно-правовий звичай: проблеми теорії та практики: монографія /Ю. В. Щокін. Х.: Право, 2012. 456 с.
52. Arroyo D.P.F., Mbengue M.M. Public and Private International Law in International Courts and Tribunals: Evidence of an Inescapable Interaction. *Columbia journal of transnational law*. 2018. Vol. 56. N 4. P. 797–854.
53. Barkin J.S. (2013) Introduction: The State and International Organizations. In: *International Organization*. Palgrave Macmillan, New York. https://doi.org/10.1057/9781137356734_1

54. *Belgium v. Spain (Barcelona Traction, Light and Power Company, Limited case)*. New Application: 1962. Judgment of 24 July 1964. URL: <https://www.icj-cij.org/en/case/50/judgments>
55. Burke-White W. W., von Staden Andreas. Private Litigation in a Public Law Sphere: The Standard of Review in Investor-State Arbitrations. *Yale Journal of International Law*. 2010. Vol. 35:283-346. URL: https://www.academia.edu/27555946/Private_Litigation_in_a_Public_Law_Sphere_The_Standard_of_Review_in_Investor_State_Arbitrations?email_work_card=reading-history
56. Carr I., Stone P. *International Trade Law*. Routledge, 2017. 854 p.
57. *Changing Actors in International Law* /Edited by Karen N. Scott, Kathleen Claussen, Charles-Emmanuel Côté, and Atsuko Kanehara. Brill Nijhoff, 2020. 444 p.
58. DiMatteo L.A. *International Contracting: Law and Practice*. Wolters Kluwer, 2016. 654 p.
59. Fox W.F. *International Commercial Agreements and Electronic Commerce*. Wolters Kluwer, 2018. 464 p.
60. *Liechtenstein v. Guatemala(Nottebohm case)*. International Court of Justice. Judgment.1953. URL: <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/18/018-19531118-JUD-01-00-EN.pdf>
61. Mills A. Connecting Public and Private International Law. *Linkages and Boundaries in Private and Public International Law* / ed. by V.R. Abou-Nigm, K. McCall-Smith, D. French. Oxford: Hart Publishing, 2018. P. 13–32.
62. Morris P.S. From Territorial to Universal – the Extraterritoriality of Trademark Law and the Privatizing of International Law. *Cardozo arts & entertainment law journal*. 2019. Vol. 37, Issue 1. P. 33–85.
63. Morgera E., Gillies L. Realizing the Objectives of Public International Environmental Law Through Private Contracts: the Need for a Dialogue with Private International Law Scholars. *Linkages and boundaries in private and public international law* / ed. by V.R.Abou-Nigm, K.McCall-Smith, D.French. Oxford: Hart Publishing, 2018. P. 175–198.

64. Norton Patrick M. The Role of Precedent in the Development of International Investment Law. *ICSID Review - Foreign Investment Law Journal*. 2018. Volume 33. Issue 1. Pages 280–301. URL: <https://doi.org/10.1093/icsidreview/six027>.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Законодавство України // Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Електронний каталог Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua/ua/elektronnyj-katalog/>
4. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
5. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.icj-cij.org/en>
6. Офіційний сайт Міжнародної морської організації. URL: <https://www.imo.org/en/About/Pages/Default.aspx>
7. Офіційний сайт ООН. URL: <https://www.un.org/en/about-us>
8. Офіційний сайт Міжнародної торговельної палати. URL: <https://iccwbo.org/about-us/>
9. Офіційний сайт Гаазької конференції з міжнародного приватного права <https://www.hcch.net/en/home>
10. Офіційний сайт Комісії ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL) <https://uncitral.un.org/en/about>
11. Офіційний сайт Міжнародного центру з врегулювання інвестиційних спорів. URL: <https://icsid.worldbank.org>

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

При вивченні навчальної дисципліни «Міжнародне публічне і міжнародне приватне право» застосовуються наступні методи навчання: словесний, наочний, практичний, які передбачають читання лекції, опрацювання нормативних актів, роботу з навчальною та спеціальною літературою, індивідуальні консультації. Засоби діагностики якості вищої освіти включають в себе поточний, періодичний та підсумковий контроль. Поточний контроль: усне, письмове опитування на лекційних, семінарських та практичних заняттях, оцінювання результатів вирішення завдань і практичних ситуацій (кейсів), бланкове тестування, тощо. Періодичний контроль: виконання контрольних (інших письмових) робіт, проведення тестування та інших заходів за результатами вивчення певного змістового модулю. Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання знань аспірантів повинно сприяти реалізації низки завдань, зокрема:

- підвищення мотивації аспірантів до системного навчання впродовж семестру та навчального року, переорієнтація їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування системних, стійких знань, умінь та навичок;
- відкритість контролю, яка базується на ознайомленні аспірантів на початку вивчення дисципліни з переліком, формами та змістом контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання;
- подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується виконанням індивідуальних завдань із застосуванням накопичувальної системи оцінювання;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей аспірантів, розвитку їх творчого мислення та підвищення ефективності навчального процесу.

Навчальна дисципліна «Міжнародне публічне і міжнародне приватне право» вивчається протягом одного семестру та складається з двох змістових модулів (ЗМ). По завершенню курсу аспіранти складають залік. На

залік виносяться вузлові питання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

Результати контрольних завдань оцінюються за 100-бальною системою. За результатами оцінювання змістового модуля аспірантам виставляються бали. Максимальна кількість балів, що може набрати аспірант за ЗМ1, дорівнює 60-ти балам; за ЗМ2 – 40 балів.

У випадку відсутності аспіранта на лекції або семінарському занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача) або відпрацювати це заняття шляхом написання реферату на тему, погоджену з викладачем. Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах.

Розподіл балів, які отримують аспіранти

Параметри	Змістовий модуль 1 (ЗМ1)					Змістовий модуль 2 (ЗМ2)		Разом (підсумкова оцінка)
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
Оцінка в балах	15	15	10	10	10	20	20	
	0 – 60					0 – 40		0 – 100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	За національною шкалою
		для заліку
90 - 100	A	Зараховано
85 - 89	B	
75 - 84	C	
70 - 74	D	
60 - 69	E	
35 - 59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичні рекомендації

Е. Д. Стрельцова

МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ТА МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Українською мовою

Підписано до друку 26.10.2021. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Цифровий друк.
Замовлення № 1348. Умовно-друк. арк. 2,26. Тираж 100.
Надруковано на друкарському обладнанні ФОП Жмай О.В
м. Одеса, пров. Канатний, 5, оф. 1
Тел. (048) 728-62-52